

Даниелын Ном — Нэг Зуун Жаран Тавдугаар Хичээл

Зөгнөлийн нэхээсийг тайлах нь: Агуу Александрээс орчин үеийн Ром хүртэл

Jeff Pippenger

2024-03-29

Одоо бид Агуу Александр гэнэт нас барсны дараахан өрнөсөн түүхийг авч үзнэ. Энэ нь 538 оноос эцсийн цаг болох 1798 он хүртэлх үеийг төлөөлдөг.

Тэр босон гарах үед түүний хаант улс эвдэгдэж, тэнгэрийн дөрвөн салхины зүг хуваагдана; гэвч түүний үр удамд очихгүй, мөн түүний захирч байсан ноёрхлынх нь дагуу ч байхгүй. Учир нь түүний хаант улс үндсээрээ суга татагдан, тэднээс өөр хүмүүст өгөгдөнө. Өмнөдийн хаан хүчирхэг болно, мөн түүний ноёдын нэг нь ч мөн адил; тэгээд тэр түүнээс ч илүү хүчирхэг болж, эрх мэдэлтэй болно; түүний ноёрхол агуу ноёрхол байх болно. Олон жилийн эцэст тэд хоорондоо нэгдэх бөгөөд өмнөдийн хааны охин тохиролцоо байгуулахаар умардын хаан уруу очно. Гэвч тэр мутрын хүчийг хадгалж үл чадна; мөн тэр ч тогтож үл чадна, түүний мутар ч мөн адил. Харин тэр өгөгдөнө, мөн түүнийг авчирсан хүмүүс, түүнийг төрүүлсэн нэгэн, бас тэр цаг үед түүнийг хүчирхэгжүүлж байсан нэгэн ч мөн адил. Гэвч түүний язгуурын нэгэн мөчрөөс түүний оронд нэгэн босож ирэх бөгөөд тэр цэрэгтэйгээр ирж, умардын хааны бэхлэлтэд нэвтрэн орж, тэдний эсрэг үйлдэн, дийлнэ. Тэр бас тэдний бурхдыг, тэдний ноёдын хамт, мөн тэдний мөнгө, алтны эрхэм нандин сав суулгыг олзлон Египет уруу авч явна; тэгээд тэр умардын хаанаас олон жилээр илүү оршино. Ийнхүү өмнөдийн хаан өөрийн хаант улсад орж, дараа нь өөрийн нутагтаа буцна. Даниел 11:4–9.

Эцэст нь, Агуу Александр хааны хаант улс бутран задарсны дараа, урьдын тэр хаант улсыг эрхшээлдээ авахын төлөө тэмцэж байсан хүмүүс хоёр үндсэн хаант улсад хуваагдан хувирсан юм. Нэг нь Александрын урьдын эзэнт гүрний өмнөд хэсгийг, нөгөө нь хойд хэсгийг захирч байв. Тэр үеэс эхлэн эш үзүүлэлтийн өгүүлэмжид тэднийг зүгээр л өмнөдийн хаан, хойд зүгийн хаан хэмээн нэрлэдэг. Дэлхий дахины ноёрхлын төлөөх тэмцэл зөвхөн хойд зүгийн хаан ба өмнөдийн хааны хооронд дүрслэгдэх хэмжээнд хүрмэгц, тэр хоёр хаант улсын бэлгэдэл бүхэл бүлгийн туршид үргэлжилсээр байдаг.

Тавдугаар эшлэлд өмнөдийн хаан тогтоогдон, хүчирхэг байдаг бөгөөд хойд зүгийн хаан ч мөн хүчирхэг, түүний хаанчлал илүү өргөн байна. Дараа нь зургаадугаар эшлэлд өмнөдийн хаан хойд зүгийн хаанчлалтай холбоо байгуулахыг санал болгодог. Энэхүү энхийн гэрээг бататгахын тулд өмнөдийн хаан охиноо хойд зүгийн хаанд өгч, хойд зүгийн хаан түүнтэй гэрлэн, тэдний холбоог гэр бүлийн холбоогоор батламжлах боломжтой болгодог. Хойд зүгийн хаан зөвшөөрч, эхнэрээ зайлуулан, өмнөдөөс ирсэн гүнжтэй гэрлэснээр уг холбоо хэрэгжиж эхэлсэн.

Эцэст нь өмнөдийн гүнж эрэгтэй хүүхэд төрүүлэв. Гэвч эцэстээ хойд зүгийн хаан шинэ эхнэрээсээ залхаж, анхны эхнэртэйгээ хийсэнчлэн түүнийг зайлуулж, анхны эхнэрээ дахин буцаан авна. Харин анхны эхнэр нь сэргээн авагдаж, боломж олдмогцоо хойд зүгийн хаан, түүний өмнөдийн сүйт бүсгүй, тэдний хүүхэд, мөн түүний Египетийн бүх дагалдан хүрээллийг хөнөөдөг. Анхны эхнэр өмнөдийн гүнж болон түүний хүүхдийг алсан энэ үйлдэл нь өмнөдийн гүнжийн гэр бүлийг хилэгнүүлж, түүний ах дүүсийн нэг нь цэрэг босгон хойд зүгийн хаант улс руу довтлов.

Өмнөдийн цэрэг умардын хааныг ялж, улмаар умардын хааныг алуулсан анхны эхнэр, түүний өмнөдийн сүйт бүсгүй болон хүүхэд цаазлагдана. Эцгийнхээ үхлийн дараа умардын захирагч хаанаар залгамжлуулан суулгагдсан анхны эхнэрийн хүүг өмнөдийн хаан олзлон, өмнөх тулалдаануудад умардын улс өмнөдийн хаант улсаас авч явсан Египетийн зарим эд өлгийн зүйлс болон шүтээнүүдийн хамт Египет рүү буцаан авч явна. Египетэд очсоны дараа олзлогдсон умардын хаан мориноос унаж нас барна. Урия Смит энэ түүхийг дараах байдлаар тодорхойлсон байдаг.

““6-Р ИШЛЭЛ. Жилүүдийн төгсгөлд тэд хоорондоо нэгдэх болно; учир нь өмнөдийн хааны охин тохиролцоо байгуулахаар хойд зүгийн хаанд ирнэ. Гэвч тэр гарын хүчийг хадгалж үлдэхгүй; мөн тэр ч, түүний гар ч тогтохгүй. Харин тэр өгөгдөнө, түүнийг авчирсан хүмүүс ч, түүнийг төрүүлсэн нэгэн ч, мөн энэ цаг үед түүнийг хүчирхэгжүүлсэн нэгэн ч адил.””

“Египет ба Сирийн хаадын хооронд байнга дайн самуун гарч байв. Ялангуяа Египетийн хоёр дахь хаан Птолемей Филадельф, Сирийн гурав дахь хаан Антиох Теосын үед энэ нь онцгойлон тийм байсан юм. Эцэст нь тэд Антиох Теос урьдын эхнэр Лаодикаг болон түүнээс төрсөн хоёр хүүг нь холдуулж, Птолемей Филадельфын охин Береництэй гэрлэх нөхцөлтэйгээр энх тайван тогтоохоор тохиролцов. Үүний дагуу Птолемей охиноо Антиохт хүргэн өгч, түүнтэй нь хамт асар их инж хайрлав.

““Харин тэрбээр мутрын хүчийг хадгалж үл чадна;” өөрөөр хэлбэл, түүний Антиохустай байсан сонирхол, нөлөө, эрх мэдэл. Үнэхээр ч тийнхүү болсон; удалгүй, хайр сэтгэлийн түр зуурын хөдөлгөөнд автсан Антиохус өөрийн урьдын эхнэр Лаодике болон түүний хүүхдүүдийг дахин ордонд авчирсан юм. Дараа нь эш үзүүллэг, ‘Тэр [Антиохус] ч тогтож үл чадна, түүний мутар ч,’ өөрөөр хэлбэл үр удам нь ч мөн тогтож үл чадна, хэмээн өгүүлдэг. Лаодике, дахин таалал, эрх мэдэлд хүрмэгцээ, Антиохус зан аашныхаа хувирамтгай байдлаас болж өөрийг нь дахин гутаан доромжилж, Береникийг эргүүлэн дуудах вий хэмээн эмээв; тийнхүү ийм тохиолдлоос хамгаалах үр нөлөөтэй баталгаа нь түүний үхлээс өөр юу ч биш гэж үзээд, удалгүй түүнийг хордуулсан юм. Мөн Береникигээс төрсөн түүний үр удам ч хаанчлалд залгамжилсангүй; учир нь Лаодике байдлыг тийнхүү зохицуулж, ууган хүү Селевк Каллиникиг хаан ширээнд суулгасан билээ.”

“Гэвч эш үзүүллэг цааш нь урьдчилан хэлснээр, мөн цаашдын түүх батлан харуулдгаар, ийм хорон ёс удаан хугацаанд шийтгэлгүй үлдэж чадахгүй байв.

“7-р эшлэл. Харин түүний үндсийн мөчрөөс нэгэн нь түүний оронд босож, цэрэгтэйгээр ирэн, хойд зүгийн хааны бэхлэлтэд орж, тэдний эсрэг үйлдэн, дийлэх болно. 8. Тэрээр мөн тэдний бурхдыг, ноёдынх нь хамт, мөнгө, алтаар хийсэн үнэт сав суулгуудынх нь хамт Египет уруу олзлон авч явна; мөн тэрээр хойд зүгийн хаанаас олон жилээр илүү оршин тогтнох болно. 9. Ийнхүү өмнөд зүгийн хаан өөрийн хаанчлалд орж, дараа нь өөрийн нутагтаа буцна.”

Береницетэй нэг язгуураас гарсан энэ мөчир нь түүний ах Птолемей Эвергет байв. Тэрээр эцэг Птолемей Филадельфынхаа дараа Египетийн хаант улсад залгамжлан суусан даруйдаа, эгч Береницегийнхээ үхлийг өшөө авахаар дүрэлзэн, үлэмж их цэрэг босгон, хойд зүгийн хааны, өөрөөр хэлбэл, эх Лаодикийн хамт Сирид хаанчилж байсан Селевк Каллиникийн нутагт довтлов. Тэр тэднийг дийлж, бүр Сирийг, Киликийг, Евфратын цаадах дээд нутгуудыг, мөн бараг бүх Азийг хүртэл эзлэн авав. Гэвч Египетэд бослого гарч, түүнийг нутагтаа буцахыг шаардаж буйг сонсоод, тэр Селевкийн хаант улсыг дээрэмдэж, дөчин мянган талант мөнгө, үнэт сав суулга, мөн бурхдын хоёр мянга таван зуун дүрсийг авчээ. Эдгээрийн дотор Камбиз урьд нь Египетээс авч Перс рүү зөөсөн дүрсүүд ч байв. Египетчүүд бүхэлдээ шүтээн шүтлэгт автагдсан тул Птолемейд Эвергет, өөрөөр хэлбэл, Өглөгч хэмээх цолыг, ийнхүү олон жилийн дараа тэдний олзлогдсон бурхдыг нь буцаан авчирсанд нь талархлын тэмдэг болгон хайрлажээ.

“Энэ нь, Бишоп Ньютон-ы хэлснээр, эртний түүхчдээс эш татан гаргасан Иеронимын өгүүлэл мөн; гэвч мөн адил хэд хэдэн нарийн зүйлийг батлан нотолдог, өнөө хүртэл хадгалагдан үлдсэн зохиогчид бий гэж тэр хэлдэг. Аппиан бидэнд Лаодике Антиохыг алж, түүнээс хойш Береникийг болон түүний хүүхдийг мөн хороосны дараа, Филадельфын хүү Птолемей тэдгээр аллагын өшөөг авахын тулд Сирид довтолж, Лаодикег хөнөөн, цаашлан Вавилон хүртэл явсан гэж мэдээлдэг. Полибиусаас бид Эвергет хэмээх хочтой Птолемей өөрийн эгч Береникид харгис хэрцгийгээр хандсанд асар их хилэгнэж, цэрэгтэйгээр Сири рүү довтолон орж, Египетийн хаадын харуулуудын мэдэлд хэдэн жилийн турш байсан Селевкия хотыг эзлэн авсныг мэддэг. Ийнхүү тэр хойд зүгийн хааны цайзад орсон билээ. Поляэн Птолемей ямар ч дайн, тулалдаангүйгээр Таурис уулнаас Энэтхэг хүртэлх бүх орныг эрхшээлдээ оруулсан хэмээн нотолдог; харин тэр үүнийг хүүд бус, эцэгт нь андуурч хамааруулжээ. Юстин хэрэв Птолемей дотоодын үймээний улмаас Египет рүү буцаан дуудагдаагүйсэн бол Селевкийн бүх хаант улсыг эзэмших байсан гэж өгүүлдэг. Ийнхүү өмнөд зүгийн хаан хойд зүгийн хааны ноёрхолд нэвтэрч, өөрийн нутагтаа буцсан нь эш үзүүлэгчийн урьдчилан хэлсний дагуу болсон юм. Мөн тэрээр хойд зүгийн хаанаас олон жилээр илүү амьдарсан; учир нь Селевк Каллиник цөллөгт, мориноосоо унаж нас барсан бөгөөд Птолемей Эвергет түүнээс дөрөв, таван жилээр илүү насалсан юм.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 250–252.

Ромын, тиймээс умардын хааны эш үзүүлэлтийн шинж чанар нь хаан ширээнд бат суухын тулд газарзүйн хувьд гурван саадыг давах ёстой байдагт оршино. Александр задран бутарсан хаанчлалын дараах анхны умардын хаан нь МЭӨ 316–312 оны хооронд хэсэг хугацаанд Птолемейн (өмнийн хааны) жанжнаар алба хаасан Селевк Никатороор тогтоогдсон юм. Тавдугаар эшлэл энэ баримтыг, “Өмнө зүгийн хаан хүчирхэгжинэ; мөн

түүний ноёдын нэг нь; тэр түүнээс ч илүү хүчирхэгжинэ” хэмээн хэлэхдээ авч үздэг. Птолемей бол өмнө зүгийн хаан байсан бөгөөд түүнд Птолемейгээс илүү хүчирхэг болохоор тавилантай нэгэн жанжин (түүний ноёдын нэг) байв; мөн тавдугаар эшлэлийн төгсгөлийн хэллэг нь, “мөн эрхшээх болно; түүний эрхшээл агуу эрхшээл байх болно” гэж өгүүлдэг. Птолемейн жанжин Селевк умардын анхны хаан болох ёстой байв. Харин Селевк умардын хаан болохын тулд өмнөдийн хаанаас салж, түүнээс хойш газарзүйн гурван бүс нутгийг байлдан дагуулах шаардлагатай байлаа.

Селевкын байлдан дагуулсан анхны нутаг нь МЭӨ 301 онд Дорнод байв. Дараа нь тэрээр МЭӨ 286 онд Өрнөдыг (Кассандрын залгамжлагчийн эзэмшиж байсан нутгийг) байлдан дагуулсан бөгөөд, улмаар МЭӨ 281 онд Лисимахыг дийлж, Умард дахь гурав дахь нутаг дэвсгэрээ эзлэн авсан. Умардын хаан МЭӨ 281 онд хаан ширээнд тогтжээ.

Хожим өмнөдийн хаантай байгуулсан энхийн гэрээ нь МЭӨ 252 онд болсон юм. Зургаан жилийн дараа, МЭӨ 246 онд Береника (өмнөдийн гүнж), түүний хүү болон түүний бүх дагалдан яваа хүмүүс алагдан үхүүлэв. Түүнээс хойш өмнөдийн хаан Лаодикийн хүү Селевк Каллиникийг олзлон, өөртэйгөө хамт Египет уруу авч явсан бөгөөд тэрээр мориноос унаж нас баржээ. Умардын анхны хааны хаанчлал МЭӨ 281 оноос МЭӨ 246 он хүртэл үргэлжилсэн нь гучин таван жилтэй тэнцэнэ.

Арван нэгдүгээр бүлэгт гардаг хойд зүгийн анхны хаан хаан ширээнд бат суухын тулд газарзүйн гурван саадыг байлдан дагуулсан. Харийн Ром ч мөн хаан ширээнд бат суухын тулд газарзүйн гурван саадыг байлдан дагуулсан [Даниел 8:9-ийг үз]. Папын Ром ч мөн хаан ширээнд бат суухын тулд газарзүйн гурван саадыг байлдан дагуулсан [Даниел 7:20-ийг үз]. Орчин үеийн Ром ч мөн хаан ширээнд бат суухын тулд газарзүйн гурван саадыг байлдан дагуулдаг [Даниел 11:40–43-ыг үз].

Сэнтийд нэгэнт тогтсоныхоо дараа умардын анхны хаан гучин таван жил ноёрхов. Сэнтийд нэгэнт тогтсоныхоо дараа харь Ром нэг “цаг” (гурван зуун жаран жил)-ийн турш ноёрхов. Сэнтийд нэгэнт тогтсоныхоо дараа папын Ром “нэг цаг, цагууд ба хагас цаг” (нэг мянга хоёр зуун жаран жил)-ийн турш ноёрхов. Сэнтийд нэгэнт тогтсоныхоо дараа орчин үеийн Ром бэлгэдэлт дөчин хоёр сар (мөн “нэг цаг” хэмээн тэмдэглэгдсэн)-ын турш ноёрхох болно.

Цагаан эгч бидэнд “Даниелын арван нэгдүгээр бүлэгт тэмдэглэгдсэн түүхийн ихэнх нь дахин давтагдах болно” хэмээн мэдэгддэг. Дараа нь тэрээр гучин нэгээс гучин зургаа дахь эшлэлүүдийг иш татан, “эдгээр үгсэд дүрслэгдсэнтэй адил үйл явдлууд тохиолдох болно” гэж хэлдэг. Тэдгээр эшлэлүүдэд папын Ром (эзгүйрлийг үйлдүүлэгч жигшүүрт зүйл) 538 онд хаан ширээнд “тавигдаж”, дараа нь эхний “уур хилэн” 1798 онд гүйцэлдэх хүртэл “олон өдөр” (мянга хоёр зуун жаран жил) Бурханы ард түмнийг хавчин мөшгөдөг. Гучин нэгээс гучин зургаа дахь эшлэлүүдийн түүх арван нэгдүгээр бүлгийн сүүлчийн зургаан эшлэлд давтагддаг бөгөөд мөн тэрхүү түүх тавнаас ес дэх эшлэлүүдэд ч төгс хэв шинжээр дүрслэгдсэн байдаг.

МЭӨ 281 онд Селевкийг умардын хаан болгон тогтоосон нь 538 онтой давхцан нийцдэг. Эдгээр нь хоёулаа газарзүйн гурван саадыг байлдан дагуулах үйл явцын төгсгөлд умардын

хаан ширээнд заларсныг илэрхийлдэг. Папын засаглалын хугацаа хэд хэдэн хэлбэрээр илэрхийлэгддэг; нэг мянга хоёр зуун жаран өдөр, дөчин хоёр сар, нэг цаг, цагууд ба хагас цаг, нэг хугацаа, мөн гурван жил хагас. Селевкийн ноёрхол гучин таван жил үргэлжилсэн бөгөөд гучин тавын аравны нэг, буюу аравны хувь нь, гурван жил хагас юм. Гучин таван жилийн аравны нэгийг мөн “гурван бүхэл таван аравны” (3.5) жил хэмээн илэрхийлдэг. “Гурван жил хагас” нь папын засаглалын хугацааны бэлгэдэл юм.

1798 онд өмнөдийн хаан Наполеон Бонапарт (утга нь “азтай хүү”) өөрийн жанжнаа илгээн папыг олзлон авснаар папын засаг үхлийн шархаа хүлээн авсан юм. Нэг жилийн дараа, 1799 онд, өмнөдийн хаанд мөн олзлогдон аваачигдсан хойд зүгийн анхны хаантай адил пап цөллөгт нас барсан. Селевк Каллиник Египетэд олзлогдож байхдаа мориноос унаж нас барсан. Пап бол араатныг унан явсан нэгэн байв. Тэрхүү араатан нь пап өөрийн сатанлаг үйлсийг хэрэгжүүлэхийн тулд ашигласан улс төрийн тогтолцоог төлөөлж байлаа. Тэр араатан 1798 онд хөнөөгдсөн бөгөөд араатныг унан, түүний дээр хаанчилж байсан пап нэг жилийн дараа нас барсан. Селевк Каллиник мориноосоо (өөрийн унан явсан араатнаас) унан нас барсан. 1798, 1799 онуудад папын засаг олзлогдсон явдал нь хойд зүгийн анхны хааны олзлогдлоор төгс төгөлдөр дүрслэгдсэн байв.

Өмнөдийн хааны уур хилэнг умардын хааны эсрэг өдөөсөн зүйл нь эвдэрсэн энхийн гэрээ байсан бөгөөд энэ нь Береникийг (өмнөдийн сүйт бүсгүйг) зайлуулж, улмаар Лаодикийн гараар үхүүлснээр дүрслэгддэг. Наполеон 1797 онд Хувьсгалт Франц ба папын улсуудын хооронд энхийн гэрээ байгуулсан юм. Уг гэрээг Италийн Анкона дахь Толентино хэмээх хотын нэрээр нэрлэсэн бөгөөд тэнд энэ гэрээнд гарын үсэг зурсан байв. Франц папыг олзлон авснаар энэ гэрээ 1798 оны хоёрдугаар сард албан ёсоор төгсгөл болсон. Уг гэрээг хүчингүй болгосон шалтгаан нь Францын өөрийн Хувьсгалыг түгээн дэлгэрүүлэх гэсэн чармайлт байв.

Наполеоны жанжин Дюфо 1797 онд тухайн үеийн Францын эрх баригч засгийн газар болох Директориос илгээсэн Францын цэргийн экспедицийн бүрэлдэхүүнд Ромд байсан юм. Жанжин Дюфогийн Ромд байсан явдлыг багтаасан Францын Италид хийсэн экспедицийн зорилго нь Италийн хойгт Францын хувьсгалт хүчнүүдийн байгуулсан, богино настай хараат улс болох Ромын Бүгд Найрамдах Улсыг дэмжих явдал байв. Энэ хугацаанд францчууд хувьсгалт хөдөлгөөнүүдийг дэмжиж, хувьсгалт үзэл санааг Европ даяар түгээн дэлгэрүүлэх үйл хэрэгт идэвхтэй оролцож байлаа. Италид тэд хаант засгуудыг түлхэн унагаж, Францын Бүгд Найрамдах Улсын загвараар бүгд найрамдах улсуудыг байгуулахыг зорьж байв.

Дюфогийн Ром дахь оршин байдал болон үйл ажиллагаа нь хуучинсаг бүлэглэлүүдийн, үүнд Папын Улсыг дэмжигчид болон нутгийн язгууртнуудын эсэргүүцлийг өдөөв. 1797 оны арванхоёрдугаар сард Францын цэргүүд болон Папын Улсыг дэмжигчдийн хооронд болсон мөргөлдөөний үеэр генерал Дюфо алагдсан бөгөөд үүгээр Наполеон дараа жил нь генерал Бертъег илгээн папыг олзлон авах шалтаг бүрдсэн юм. Өмнөд ба хойд зүгийн хаадын хооронд эвдэрсэн энхийн гэрээ нь хоёр түүхийн аль алинд нь өмнөдийн хаан хойд зүгийн хааныг олзлон авах сэдлийг бүрдүүлсэн юм.

Наймдугаар эшлэлд, “мөн тэдний бурхдыг, ноёдтой нь, мөнгө ба алтны үнэт сав суулгатай нь Египет уруу олзлон авч явна” гэжээ. Птолемей энэ эшлэлийн биелэл болж Египетэд буцаж ирэхэд, египетчүүд өмнө нь хойд зүгийн хаан тэднээс булаан авсан шүтээнүүд болон эд өлгийн зүйлсийг нь буцаан өгсөн үйлсийнх нь төлөө түүнд магтаал болгон “Эуэргетес” (Өглөгч) хэмээх цол хайрласан юм. 1798 онд Францчууд Ромыг дээрэмдсэн явдал болсон. Зөвхөн нэг өдрийн дотор л гэхэд, түүхчдийн тэмдэглэснээр, хүчтэй цэргийн харуул хамгаалалтын дор морь хөллөсөн таван зуун тэрэг хотоос гарч явах нь үзэгдсэн байна.

Жагсаалд Франц Толентиноны эвдэгдсэн энхийн гэрээний дагуу өөрийн болгож байсан асар олон тооны эртний баримал, Сэргэн мандалтын үеийн уран зургууд багтжээ. Тэдгээр бүтээлүүдийн дотор Лаокооны бүлэг, Бельведерийн Аполлон, Үхэж буй галл, Купид ба Психея, Наксос дахь Ариадна, Медичийн Венера, Тибр ба Нилийн аварга том дүрүүд; Рафаэлийн хивсэн бүтээлүүд болон зургууд, үүнд «Хувиралт», «Фолиньогийн Мадонна», «Седиягийн Мадонна», Тицианы «Санта Конверсационе»; мөн бусад олон бүтээл байв. Эдгээр хулгайлагдсан эрдэнэсийг 1807 онд нээгдсэн Луврын Наполеоны музейд хэдэн жилийн дараа л дэлгэн үзүүлсэн юм. Птолемей египетчүүдийн эрдэнэсийг буцаан өгснөөрөө алдаршсанчлан, Ромоос зөөвөрлөн авчирсан эрдэнэсийг Наполеоны нэрээр нэрлэсэн музейн хэсэгт байрлуулжээ.

Таваас есдүгээр эшлэлүүд нь 538 онд эхэлж, 1798 ба 1799 онуудад төгсөх түүхтэй төгс зэрэгцэл мөн. Эдгээр нь бүлгийн сүүлийн зургаан эшлэлд дүрслэгдсэн гучин нэгээс гучин зургаадугаар эшлэлүүдтэй нийцдэг бөгөөд тэнд орчин үеийн Ром гурван саадыг дийлэн давж, эцэст нь туслах хэн ч үгүйгээр мөхөлдөө хүрэхдээ эцсийн эрх мэдэлжүүлэлтээ хүлээн авч буйг өгүүлдэг. Харин аравдугаар эшлэл нь 1989 оны түүхийг авч үздэг.

Харин түүний хөвгүүд өдөөгдөн боссон байж, үлэмж их цэргийн хүчийг цуглуулах болно; тэдний нэг нь гарцаагүй ирж, халин давж, нэвтлэн өнгөрөх болно. Дараа нь тэр эргэн ирж, бүр өөрийнх нь бэхлэлт хүртэл дахин хөдөлгөөнд орно. Даниел 11:10.

Аравдугаар эшлэлийн түүхэн биелэлт нь 1989 оныг бэлгэдэн харуулдаг. Тэр үед папын засаглал Роналд Рейгантай нууц холбоо байгуулан Зөвлөлт Холбоот Улсыг “халин давж”, “нэвтлэн өнгөрч”, Перестройкийн дараахан Зөвлөлт Холбоот Улс (ЗХУ) задран уусахад түүний цайз болох (Орос) л үлдсэн юм.

Төгсгөлийн цагт өмнөдийн хаан түүн рүү дайран довтлох бөгөөд хойдийн хаан тэрэгнүүд, морьт цэргүүд, олон усан онгоцтойгоор хуй салхи мэт түүний эсрэг ирнэ; тэрээр улс орнуудад нэвтэрч, халин давж өнгөрнө. Даниел 11:40.

Аравдугаар эшлэлийн түүх нь МЭӨ 246 онд өмнөдийн хаан хойд зүгийн хааныг даран эзэлсний эсрэг хариу цохилтыг дүрслэн үзүүлдэг бөгөөд 1798 онд өмнөдийн хаан хойд зүгийн хааныг даран эзэлсний эсрэг хариу цохилтын хэв шинж болдог. Дөчдүгээр эшлэл нь 1798 онд эцсийн цаг үеэр эхэлсэн бөгөөд тэр үед өмнөдийн хаан (атеист Франц) хойд зүгийн хаанд (папын засаглалд) үхлийн шарх учруулсан бөгөөд 1989 онд эцсийн цаг үед Зөвлөлт Холбоот Улс нуран унаснаар биеллээ олсон. 1798 оны эцсийн цаг үе нь дөчдүгээр эшлэлд: “Мөн эцсийн цаг үед өмнөдийн хаан түүн рүү түлхэнэ” гэсэн хэллэгээр дүрслэгдсэн байна.

Эшлэлийн сүүлчийн хэсгийг тусгаарлаж буй “хоёр цэг” (:) нь 1989 оны дараагийн “эцсийн цаг үе”-ийг тэмдэглэдэг. “Харин хойд зүгийн хаан түүн дээр салхин шуурга мэт тэрэгнүүд, морьт цэргүүд, мөн олон хөлөг онгоцтойгоор довтлон ирнэ; тэрээр улс орнуудад нэвтэрч, халин давж, цааш өнгөрнө.”

Бид энэ судалгааг дараагийн өгүүлэлд үргэлжлүүлнэ.

“Үйл хэргийн тайзнаа гарч ирсэн үндэстэн бүрд газар дэлхий дээр өөрийн байр суурийг эзлэхийг зөвшөөрсөн нь, тэд ‘Харгалзагч ба Ариун Нэгэний’ зорилгыг биелүүлэх эсэх нь харагдахын тулд байсан юм. Зөгнөл дэлхийн их гүрнүүд болох Вавилон, Мидо-Перс, Грек, Ромын мандан бадрал ба уналтыг мөрдөн тэмдэглэсэн билээ. Эдгээрийн нэг бүрийн хувьд, мөн хүч чадал багатай үндэстнүүдийн нэгэн адил, түүх өөрийгөө давтсан юм. Тус бүр сорилтын үеэ эдэлсэн, тус бүр бүтэлгүйтсэн, тэдний сүр жавхлан бүдгэрч, хүч чадал нь арилан одож, тэдний эзэлж байсан байрыг өөр нэгэн эзэлсэн билээ....”

“Ариун Бичээсийн хуудсанд ил тод өгүүлэгдсэн үндэстнүүдийн мандан бадарч, доройтон унасан түүхээс тэд зөвхөн гаднах, ертөнцийн алдар суу хэчнээн үнэ цэнгүй болохыг суралцах ёстой. Бүхий л хүч чадал, сүр жавхлантайгаа байсан Вавилон—манай ертөнц түүнээс хойш түүнтэй эн зэрэгцэхийг үзээгүй тийм хүч чадал, сүр жавхлантай, тухайн үеийн хүмүүст тийм бат тогтвортой, мөнхөд орших мэт санагдаж байсан тэрхүү улс—хэчнээн бүрэн төгсөөр арилан одсон билээ! “Өвсний цэцэг” мэт тэр мөхсөн. Ийнхүү Бурханыг сууриа болгодоггүй бүхэн мөхдөг. Зөвхөн Түүний зорилготой холбогдож, Түүний зан чанарыг илэрхийлдэг зүйл л оршин тогтнож чадна. Түүний зарчмууд бол манай ертөнцийн мэдэх цорын ганц бат тогтвортой зүйлс мөн.” Education, 177, 184.